

En annorlunda sjukhusvistelse

Människorna är underbara

Christer Björkqvist Text & Foto

Människorna vi mött hittills är helt enkelt underbara. En omtänksamhet som går utöver allt man kan tänka sig.

Vi började läsa på om Kuba efter sommaren men blev lite tveksamma. Här finns knappt något att äta, vet inte om man kan hyra lägenhet, dyrt säger någon jag pratar med etc. Sedan läste vi mera och bilden klarnade, vi träffade Mölnlyckebor som varit där och vänner som sa direkt: Christer, du kommer att älska Kuba.

Nu är det måndag kväll den 4:e februari och jag sitter på sjukhuset Clinica Cira Garcia i Havanna. Min hustru Margareta fick magsmärtor på flyget och för att göra en lång historia kort så blev det operation för svårartat tarmvred. Nu är hon vaken igen och allt har gått bra.

Tisdag morgon knackar det försynt på dörren till sal 109 på Clinica Cira Garcia där jag bor. Frukosten dukas upp. Te, juice och en smörgås. Rummet är nog 20 kvadratmeter. Med säng, matbord, garderob, TV, luftkonditionering, telefon, toalett med dusch. Efter frukosten går jag upp till Margareta.

Vi hade flugit ut via Paris fredag 1 februari. När det var knappt tre timmar kvar fick Margareta magsmärtor som ökade och blev nästan outhärdliga innan vi landade. Iväg till en Casa particular, en familj som hyr ut rum, helt i sin ordning när de har tillstånd. De hjälper oss direkt att se till att Margareta kommer till sjukhus. Det tar inte 10 minuter innan hon är hos läkaren som frågar och tar en massa prover medan jag fyller i alla papper. Hon läggs in för bevakning och vi får vår sal 109, de utgår från att jag också ska ligga kvar. På morgonen fortsatt smärtor och hela organisationen mobiliseras. Fyra doktorer frågar, klämmer och diskuterar. Nya prover. Nu börjar buken svälla och Margareta tappas på kiss men inget kommer.

Hon körs upp till ett sidorum till operation och kopplas

upp på alla instrument dom har. I skiktröntgen ser de att något är fel med tunntarmen och en massa vätska i bukområdet.

Allt går så snabbt att vi inte riktigt hänger med, så när de säger att nu är alla doktorerna överens om att det måste bli operation så tvekar Margareta. Jag som hört snacket mellan dem förstår att det är riktigt allvarligt: de får nästan panik när hon tvekar. Så hon säger ja och jag skriver på kontraktet som reglerar ansvaret mellan sjukhuset och oss och sedan går jag ut och vandrar. Just då var jag ganska säker på att hon skulle dö.

Jag kom tillbaka efter två timmar och då återstod en och en halv timme av operationen. 1,8 meter av tunntarmen var död och togs bort. En medfödd defekt hade orsakat en svårartad form av tarmvred. Läkarna säger att det kan tillstöta infektioner i buken och bukhinneinflammation grejar de normalt inte. Men hon klarar första natten, och alla värden ser ok ut.

Lördagen passerar utan problem. Hon är nedsövd. Söndagen väcker dom upp henne och vi kan talas vid. Nästan det första hon säger är att tänk, nu förstår jag varför Anna och Zoltan så ofta åker till Kuba. Människorna vi mött hittills är helt enkelt underbara. En omtänksamhet som går utöver allt man kan tänka sig.

Livsandarna återvänder. Tisdagen flyttas hon till ett sidorum. På kvällen när jag kommer upp sitter hon i en stol. Nyduschad, kammad och fin. Jag sticker ut huvudet ur rummet och städerskan hälsar och undrar hur det är med la señora. Möter säkert 20 personer på en dag som hälsar och kramar om mig och undrar. En mänsklig värme som är obeskrivlig. Några dagar senare är Margareta riktigt bra.

4 Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För kopia av denna licens besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/>. Det har publicerats i www.globalarkivet.se

Människorna

När det gäller att välja resmål för vår årliga vinterflykt är vissa basvärden viktiga: bra klimat, hyfsat säkert, hyfsat billigt. Viktigast av allt är dock människorna. Kuba är ju känt för Rom, Cigarrer, Socker, Gamla bilar, Sitt politiska system, Bra doktorer, Bra utbildningssystem etc. Om människorna har jag inte hört mycket.

Var ute en sväng runt huset på förmiddagen. Hittade en cafeteria, några plastbord och stolar vid gatukanten. Slog mig ner bland tio kubaner. Livsglädjen ökar markant när jag pratar med dessa människor. Hittills känns de precis så varma och fulla av glädje - även de på gatan - som jag hoppats. Det kunde ju vara så att kubanerna försöker utnyttja turisterna, vilket inte vore konstigt, men otrevligt för oss. Hittills har jag inte märkt något av det.

Vid lunchtid gick jag lite längre och fick mig en kopp kaffe på ett superlyxigt ställe. Förstår inte turistböckerna

Han berättade att han stred i Kongo och Angola där 2000 kubaner dog. Che Gevara är hans stora favorit. Vi går förbi ett litet hål i väggen och han köper en av sina favoritcigarrer till mig. 28 öre kostar den och är helt ok. Jag fick också hans tidning, El Granma, den kostar 6 öre.

Eftermiddagen börjar med en vandring in till staden, 5 kilometer. Jag har tidningen i handen. Döm om min förvåning när två unga tjejer börjar applådera mig och gör tummen upp. Sen ropar dom "El Granma" och jag förstår att jag kommit på något centralt. Deras tidning i handen signalerar att jag är en av dom. Kommer att tänka på att enda gången jag blivit rånad i Latinamerika så går jag med en karta i handen.

Onsdag är det dags att turista. In till Gamla Stan. Det blir lite blandad känsla. Intressanta miljöer men tyvärr kommer den otrevliga sidan av fattigdom i dagen. Tiggare och lurendrejure samlas kring turisthorderna.

Doktor Sattore vid sjukbädden. Allt verkar gå bra.

som skriver att maten är dålig och att det finns väldigt lite att köpa. Jag har bara vandrat omkring några timmar och ser affärer med Corn Flakes, mjölk och allt du vill ha plus restauranger och barer hur mysiga och lyxiga som helst. Visserligen kostar dom men kanske hälften mot hemma.

En tjej visar mig till ett närliggande fik - en krona för en kopp kaffe. Delar bord med en kuban, han betalar och går och halar samtidigt upp en cigarr ur fickan. Jag hinner upp honom och börjar prata cigarrer. En fantastisk man, 68 år, officer som bor i en liten stuga utanför stan. Han har en Chevrolet från 1946. Men månadsransonen av bensin är slut. Matolja-ransonen är också slut och lite annat smått och gott. Bensin och matolja finns att köpa för hårdvaluta - convertibla peso - som är värda nästan 25 vanliga. Alla kan visserligen växla sina peso till convertibla, men det är dyrt.

Säkerhet, trafik o bilar samt fixaren

Havannas större gator är breda med relativt lite trafik. Inbjuder egentligen till hög fart men som tur är kör dom sakta, mest tror jag för att bilarna inte klarar några högre farter. Havanna är således idealisk för att promenera i. Kriminalitet i form av att råna utlänningar är också väldigt låg om man jämför med länder med samma ekonomiska status.

Att ta sig fram i staden är lätt, taxi finns överallt och när jag nu lärt mig systemet med kollektivtaxi är det kanonbilligt: du flaggar ner en taxi vid gatan och frågar om han skall köra förbi dit du ska och svarar han ja så kliver du in. Under resans gång tar han upp och släpper av passagerare. Resan kostar 3 kronor per person. I en Buick från 1958! Enorm mysfaktor. Ibland när jag har bråttom

forts sid 6

forts från sid 5

Hela sköterskelaget ställer upp för en grupp bild hos Margareta

provar jag reguljär taxi - som tar bara mig exakt dit jag ska.

En dag hamnar jag på en kafeteria utanför diplomatköpcentret, som till och med har Coca Cola, för att inta dagens kaffe, och här dyker den berömda "fixaren" upp. *El jinetero* är begreppet och han erbjuder allt – cigarrer, mest är fejk förstås, rom som knappast är drickbar, tjejer som ja, jag vet inte vad, men innan jag lyckades jaga iväg honom dök två tjejer upp som jag också fick jaga iväg. Vad jag vill säga med detta är att Kuba är ett helt normalt Latinoland i flera avseenden.

En vecka kvar till utskrivning

Söndag morgon, det har gått drygt en vecka. Doktor Jorge Satorre gör dagens rond. Vi bestämmer att vara kvar här till onsdag den 13e och Margareta flyttar ner till mig på sjukhussalen. Vi mår båda riktigt bra.

På kvällen pratar vi om våra intryck. Margareta har ju flera goa sköterskor att prata med och jag alla jag möter på sta'n och sakta växer vår bild fram. Sköterskan Dianelly hälsar på. Hon jobbar uppe på halvintensiven och var den som tog emot Margareta före operationen. Margareta och hon pratade mycket om den kubanska folksjälen.

Dagen därpå går jag runt i Gamla Sta'n. Och det är dags för dagens kaffe. Slår mig ner och ett par sätter sig vid bordet bredvid. Jag frågar om dom är kubaner och strax sitter jag vid deras bord. Första frågan är varför jag som är

så vacker är ensam och jag drar hela historien. Hur många barn har vi? Jo två pojkar och en prinsessa. Pedro som han heter berättar att dom väntar på sin prinsessa som är på dagis. Diamela är sjuksköterska. Dom har det riktigt bra säger dom och är nöjda med livet.

Tisdagen den 12:e börjar bra. Doktorerna är nöjda. Anita kommer in för att byta sängkläder. Det blir pusskalas. Onsdag är utskrivningsdagen. Morgonrutinen som vanligt. Strax efter 7 står det fyra sköterskor hos Margareta och det blir extra pusskalas. Doktor Sattore kommer sedan och tar styggen.

Doktor Sattore ska nu göra färdig all dokumentation som vi skall få med oss. Räkningen ska betalas. Det blir 13 dagar och runt 85.000 kronor varav mediciner står för 35.000. Helt galet billigt. En natt här på salen för oss två inklusive mat och allt kostar 500 kronor. Jag sände ett mail några dagar efter att vi kommit hit och sedan ringde SOS. Dom ordnar med betalning och deras läkare tar kontakt med läkaren här för att se till att allt är under kontroll.

Äntligen turister

Margareta har nu två medikamenter som hon ska ta 7 dagar framåt och sedan ska hon till Sattore för kontroll. den 20 februari. Sedan ska hon tillbaka innan vi åker hem den 14 mars för en sista koll. Utskrivningen går som på räls.

Taxi till det Casa particular där vi bor tre nätter. Miladys tar emot oss och sedan kommer sonen Fabian 10 år hem. Han går hem själv efter skolan. Sedan går han ut och leker på gatan. Detta har vi aldrig upplevt i ett Latinoland att barn kan röra sig fritt på gatan. Uppenbarligen är kriminaliteten väsentligt lägre här. Sedan kommer mannen Osvaldo från jobbet. Miladys lagar middag. Kycklingsoppa. Oj va bra det smakar. Och uppvaknandet är ljuvligt. Till frukosten blir det massor av frukt och juicer. Papaya och ananas är favoriterna. .

På torsdagen ska jag ut till flygplatsen för att möta våra vänner Åsa o Erik som vi ska turista med. Tar en kollektivtaxi till närheten av flygplatsen. Sedan går jag och frågar en man om vägen och vi gör sällskap. För första gången möter jag en kuban som är kritisk till systemet. Han säger att det fungerar bra i teorin men inte i praktiken. "Här i Kuba arbetar ingen efter sin förmåga eftersom man får lika betalt om man gör mer eller mindre", det är hans analys. Jag säger välkommen till Åsa o Erik och försäkrar dem att så här nära paradiset har jag aldrig varit.

Träffar en gammal officer som bjuder på en god cigarr